

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Álpróféták

A magyar kormányok évtizedeken át ugyszólván mesterségesen tenyészítették a nemzetiségi agitátorokat. Igen jól jövedelmező, biztos kenyér volt az. Parókiához nem jutott heccáplánok, megélni nem tudó, a legkülönbözőbb pályára készült féltelmaradt existenciák, ha felsaptak nemzetiségi izgatónak, meg-alapozták a szerencsésüket. Az elmúlt kormányok nem a szándékosságban voltak bűnösök, ők békeséget akartak, és minden nemzetiségi izgatót zsíros hivatalba tettek, hogy szájukat betömjék.

Az eredmény természetesen az ellenkező volt, egy leszerelt agitátor helyett, két új lépett a porondra. Mind a nép nevében beszélt, noha a nép őket nem is ismerte. Míg csak pályázott az „alkalmaztatásra”, addig a leg-élesebben támadta a magyar állam „elnyomó” politikáját, — ha már „nyeregben” ült, hazafias frázisokkal a nép nemzetiségi „követeléseit” árulta be, hogy ezáltal magának, mint a „jó fiúnak” nélkülözhetetlenségét bizonyítani tudja.

És a szegény jámbor magyar kormányok hittek a nemzetiségek elégtelenségében, noha az egész világon csak Magyarországon nem volt soha jegesült ez a panasz, mikor a valóság is mindig az volt, hogy maga a nem magyar ajku nép „elnyomatást” tényleg nem érzett és nem érezhetett és soha senkit az ő nevében való ilyea panasz tolmácsolására fel nem kért.

A nagy összeomlás meghozta azt, a mit a nemzetiségi agitátorok oly állandóan a falra festettek. A nemzetiségi vidékeket elszakították az országtól. És mit látunk? Az a magyargyűlölőnek kikijáltott nép kézzel-lábbal kapálózik a „felszabadító” uralom ellen északon épen úgy, mint délen, nyugaton úgy, mint keleten.

Azt hitte volna az ember, hogy a „nemzeti” kormányok e tény tudatában majd más nemzetiségi politikát fognak üzni. Tévedtünk! — A nemzetiségi vidékek elszakadásával leal-cázott és főünk elszakadt népek izgatók helyett azonnal jelentkeztek mások. Egyének, akikről eddig azt sem tudtuk, hogy nem tőzsgyokeres magyarok, megszimatolva a jó üzletet, hirtelen megállapították magukról, hogy ők tulajdonké-pen nem is magyarok, de „nemzeti kisebbség” és természetesen nemzeti kisebbségi vezérek, noha eddig sem itt, sem ott túl a demarkációs vonalon senki nem is ismerte őket. A takti-kájuk kétféle volt a szerint, a mint oly nemze-tiséget képviseltek, amelyből számottevő tömeg maradt még mindig Csonkamagyarországon, vagy nem.

Az első csoport, a német izgatók, a for-radalom előtti jelszavakat használták. Állam-züllesztő követelésekkel léptek fel, megfenye-getvén a kormányt, hogy az általuk képviselt nép elszakad hazánktól, ha ezeket azonnal ki nem elégíti. A demarkációs vonalon túl maradt nemzetiségek képviselői ugyanezekkel a köve-telésekkel léptek fel, csak a fenyegetések vol-tak mások. A területi épség szent eszméjét alacsonyították le a magok fertőjébe, kiabálva hangos szóval, hogy követeléseik teljesítése nélkül egyetlen nemzetiségi falu sem lesz hajlandó (még fegyveres ellentállásra is készen állva) az ezeréves Magyarország kebelébe való visszatérésre.

Hiába szállították a nemzetiségi vidék igazi képviselői az ellenkezőt tanúsító kétség-telen bizonyítékokat, a vaksággal megvert kormányok csakugyan melengették keblükön a

kigyókat, mint elődeik. A nemzetiségi agitá-torság soha jobban nem jövedelmezett, mint épen a „nemzeti” kormányok alatt. A pánger-mánok vezérfőfiából, Bleyer Jakabból képviselő és miniszter lett, az ügyvédbojtár Kutka-falvy Miklósból főispán, majd államtitkár és képviselő, a megyei állelvtáros Dvorcsák Győzőből nemzetgyűlési képviselő és a magyar állam bizalmi kiküldöttje Párisban és Ameri-kában, hol egyik napilap jelentése szerint fá-radtságot és pénzt, („az állam pénzét”) nem kímélve, agitált a tót autonómia mellett. A heccáplán Huper Jánosból, akit kedves faj-testvérei Nezsíderen vasvillával fogadtak, kép-viselő és kanonok, az 1920. évi novemberi ha-záuruló manifesztumot vele együtt aláírt Thomas Ferenc plébánosból képviselő és most az osztrákok által megszállott nyugatmagyar-oroszági terület püspöki helynöke. És így tovább!

Ily előzmények után igazán jóleső öröm-mel olvassuk, hogy a kormány ezekkel a ki-próbált urakkal szakított és volt kerületeikben, ha újra felakarnának lépni, velük szemben az egyesült párt jelöltet fog állítani. A legmele-ggobben üdvözöljük a kormányt és kormány-pártot ezért az egészséges irányváltoztatásért. Hálás lesz érte a Csonkamagyarországon lakó nem magyar ajku nép és a demarkációs vona-

lon tuli nemzetiségi polgártársaink is. Mert nem igaz az, hogy ez a nép új alkotmányt, széles alapon felépített területi autonómiát kö-vetel a visszajövetel fejében. Ez a nép az az-óta Ausztriától megszabadult, háboruelőtti Ma-gyarországot kívánja vissza, amelyet ismert és amelyben boldog volt és nem akar a „vezérei” igájába dőlni. Nem igaz az, hogy ezek az urak annak a népek vezérei lennének, az a nép őket nem is ismeri.

Kétségtelen, hogy a nemzetiségekkel való bánás tekintetében sok mulasztás terheli a múlt magyar kormányokat, melyeknek Ausztria és a dinasztia e téren csaknem teljesen szabad kezet engedett az összbírodalmi és dinasztikus ér-dekek előtt való behódolás fejében. A lehető leghelytelenebb politika volt az, amellyel a nemzetiségek érzékenységét sértettük, anélkül, hogy a magyar szupremácia elérése terén csak egy lépést is tettünk volna előre. Mi nem autonómiával önállósított mozaik darabokból összeállított, minden irányban széthúzó országot, hanem egységes nemzeti államot, az integer Magyarországot kívánjuk vissza, melynek ke-rétében belül a hazának minden faju és anya-yelvű hű fia megtalálja a boldogulását.

Az integritás felé a kormány igen je-lentős lépést tett, mikor ezekkel az álpró-fóttakkal szakított.

Szabad kéz a választójogban

Az alkotmányjogi értekezlet véleménye

Budapest, febr. 21. A kormány nagy súlyt helyez arra, hogy az új törvényhozói szerv összehívásának kérdése jogi szempontból az ország közvéleményét teljesen megnyugtató mó-don oldassék meg. Ez okból a Kormányzónak azt javasolta, hogy mielőtt a kormánynak az új nemzetgyűlés összehívására vonatkozó elő-terjesztése felett döntene, e kérdésre nézve egy erre a célra összehívandó alkotmányjogi értekezleten hallgassa meg a legfőbb bíróságok vezetőinek, továbbá az ország legkiválóbb jogi szaktekintélyeinek és közéletünk néhány más kitűnőségének véleményét.

Az alkotmányjogi értekezlet ma délelőtti 10 órakor ült össze a királyi várpalota egyik termében. A meghívottak közül, akiknek név-sorát tegnap közzöltük, tizennégyen jelentek meg. Jelen voltak továbbá a kormány részéről gróf Bethlen István miniszterelnök, Klebelsberg

Kunó belügyminiszter, Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter, végül a kabinetiroda ré-széről Bartha Richárd, a kabinetiroda főnöke.

A Kormányzó az értekezletet megnyitván, utalt arra, hogy a nemzetgyűlés két évben megállapított időtartamának letelte után eldön-tésre vár különösen az a kérdés, hogy újabb nemzetgyűlés összehívása esetében a képviselők megválasztása milyen szabályok alapján vitessék keresztül.

Tekintettel az erre nézve felmerült legellentétesebb felfogásokra, a kormány az ő hozzájárulását kérte a mára egybehívott érte-kezlet meghallgatásához. Ezt azonban a kor-mány nem azért tette, hogy ezzel a maga fele-lősségén könnyítsen, hanem azért, hogy ezek a kérdések minden politikai vonatkozástól men-tesen tisztán jogi alapon megvitassanak és megvildgittassanak.

A kormány vállalja a teljes felelősséget

Ezután Bethlen István miniszterelnök szó-lalt fel és szintén nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány a maga előterjesztéséért a teljes felelősséget vállalja és ennek az érte-kezletnek az összehívását nem azért kérel-mezte a Kormányzótól, hogy a felelősséget bárkivel is megossza. Az értekezlet nem is hozhat határozatot, hanem csupán anket-nak tekinthető és az értekezlet összehívásá-nak csupán az volt a célja, hogy alkalmul szolgáljon tekintéllyel bíró pártatlan szakvéle-mények megnyilatkozására. Az értekezlet össze-hívására alapul voltaképpen az 1891. évi XVII. t.-c. 9. §-a szolgált, amely szerint a bíróságok főnökei kötelesek az igazságügyminiszter kíván-ságára törvényhozási kérdésekben is véleményt nyilvánítani, de kívánatosnak látszott ez alka-

lommal más kiváló jogászok és közéleti kitűnő-ségek véleményét meghallgatni. A miniszter-elnök ezután felkérte az értekezleten meg-jelenteket, hogy nyilvánítsák véleményüket a következő négy kérdésre:

1. Az új nemzetgyűlésnek az 1919. évi választójogi rendeletek alapján kell-e összeülnie?

2. Módosíthatók-e rendelettel az 1919. évi választójogi rendeletek?

3. Az 1) vagy 2) pont alá eső választó-jogi rendeletek alapján csak nemzetgyü-lést lehet-e összehívni, vagy helyette or-szágyűlést is?

4. Az 1918. évi XVII. t.-c. alapján le-het-e országgyűlést összehívni?

Nemzetgyűlés a kormány belátása szerinti választójog alapján

A meghívottak valamennyien kifejtették nézetüket a feltett kérdésekre.

Tizenketten úgy nyilatkoztak, hogy az or-szágyűlés összehívása ez idő szerint nehézsé-

gekbe ütköznek, ennél fogva új nemzetgyűlést kell összehívni.

Az ennek alapjául szolgáló választójog szabályozása tekintetében azonban a kormánynak teljesen szabad keze van és pedig egyes felszólalók szerint azért, mert az 1919. évi választójogi rendeleteknek az előző nemzetgyűlés két évben megállapított tartamának letele után már egyáltalában nincsen semmiféle kötelező erejük. A többiek szerint azért, mert az 1920. évi I. t. c. X. §-a megadta a kormánynak a felhatalmazást arra, hogy rendeleti úton az 1919. évi választójogi rendeleteket is hatályon kívül helyezhesse, módosíthassa, vagy kiegészíthesse.

Ezzel szemben egy vélemény oda irányult, hogy a kormány nemzetgyűlést nem hívhat össze, hanem csak országgyűlést és pedig az

A kormány még ezen a héten dönt

Az alkotmányjogi értekezlet véleménynyilvánítása után a kormány még ezen a héten minisztertanácsban fog dönteni ama lépések felett, amelyeket a választások kiírása és a választói jog életbeléptetése tekintetében tenni fog. A kormány nem azért tanácsolta az alkotmányjogi értekezlet összehívását a Kormánynak, hogy a felelősséget megossza, mert hiszen alkotmányunk értelmében minden felelősség a kormányé, de fontosnak és szükségesnek tartotta, hogy meghallgassa az érte-

1918. évi XVII. t. c. alapján, míg egy felszólaló annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kormány összehívhat akár nemzetgyűlést, akár országgyűlést, de nemzetgyűlést csupán az 1919. évi választójogi rendeletek alapján anélkül, hogy azokat módosíthatná, országgyűlést pedig a régi választójogi törvények alapján, de a szükségrendeletekkel való kiegészítéssel.

A vélemények meghallgatása után a Kormányzó köszönetet mondott a megjelenteknek közreműködésükért és az értekezletet berekesztette.

A kormány gondoskodni kíván arról, hogy az értekezleten elhangzott jogi felfogások, amelyekről pontos gyorsírói feljegyzések készültek, a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétessenek.

kezleten résztvettek véleményét ebben a fontos kérdésben. Az értekezleten mindenki a legilletékesebb faktor előtt megmondotta felfogását és meggyőződését és a kormány ezt csak megnyugvással vehette tudomásul.

Politikai körökben nagy várakozással tekintenek az elé, hogy a kormány milyen keretű választói jog szerint fog választani. E tekintetben már különböző kombinációk merültek fel, azonban a minisztertanács döntése előtt még minden ilyen kombináció korai.

A függetlenségi párt csatlakozása

Tudósítónk beszélgetést folytatott Hoitsy Pál és Kállay Ubul volt országgyűlési képviselőkkel, a volt függetlenségi párt két vezető egyéniségével, akik a közéletben is jelentékeny szerepet játszottak és ma is hivatva vannak az ország konszolidációjának munkájában résztvenni.

Hoitsy Pál a következőket mondta:

Zlinszky István levélbelileg közölte velem a miniszterelnök urnak hozzáintézett levelét. A legnagyobb szimpátiával vagyok eltelve a dolog iránt. Eddig is hibának tartottam azt, hogy a 48-as és függetlenségi pártnak az a része, amely mindig külön állott Károlyiétól és velük soha semmiféle közösséget nem vállalt, nem szervezkedett, tagjai nem nyilatkoztak és magukról életjelt nem adtak. Ép a mostani időkben, amikor az ország igen válságos helyzetben van, nagyon is szükségesnek tartom, hogy ezek az emberek megmozduljanak, amennyiben a volt 48-as politikusok között igen sokan vannak olyanok, akiknek a vidéken való befolyásuk még ma sem csökkent, akik vezetői voltak a leghazafiasabb választóknak.

Azért nemcsak joguk, hanem kötelességük is résztvenni a politikai életben. Hiszem és remélem, hogy megfogják találni azt az utat és módot, amelylyel támogathatják a miniszterelnök ur politikáját, amellyel a rend és nyugalom visszaállítására törekszik és az ország zilált helyzetét akarja orvosolni.

Kállay Ubul volt főispán és országgyűlési képviselő a következő nyilatkozatot tette:

A legnagyobb örömmel vettem Zlinszky István levelét, amelyben velem is megismertette a miniszterelnök urnak hozzáintézett levelét, annál nagyobb örömmel vettem azt, mert csupa olyan régi jó barátaimról van szó, akikről tudom, hogy a hazát mindenkor érdek nélkül

szolgálták és szolgálják ma is s akiknek a politikában való részvétele, feltétlenül csak kedvező lehet az országra nézve. Az értekezleten magam is meg fogok jelenni és keresni fogom az utat és módot arra, hogy a miniszterelnök ur politikáját feltétlenül támogassuk. Tehetem ezt annál is inkább, mert én még az akció megindításakor beléptem a disszidensekhez.

A többségi párt kialakulásának folyamatával aktuálissá vált a kormánynak az erőviszonyokhoz való átalakulása. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy az átalakulás abban az esetben is megtörténik, ha a kereszténypárt mérsékeltabb elemei is belépnek.

Hétfőn este a kormánypárt körében az a hír volt elterjedve, hogy az új belügyminiszter gróf Károlyi Imre lesz, akinek a középpárt feloszlásához fűzött és az egyik esti lapban megjelent reflexióit széles körben nagy szimpátiával tárgyalták. Gróf Károlyi Imre cikke éles kritikát gyakorol a puccskariistákról és a liberális vezérekről.

A Kiszgázda- és Polgáripárt csütörtökön este tartja meg tisztújító értekezletét, amelyet Rubinek Gyula emlékeztetőre gyűlésnapelőző meg. Értesülésünk szerint ma délelőtt Könyves Lajos a párt egyik csoportjának megbízásából a miniszterelnökkel tárgyalt.

A belügyminiszteri tárca dolgában az egységspárt körében az elmúlt napokban a leghatározottabban beszélték, hogy gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter lesz, a belügyi tárcát pedig báró Perényi Zsigmond veszi ki próbát, avatott kezébe. Ezt a hírt most báró Perényi Zsigmond maga cáfolja meg, kijelentvén, hogy az egységspártba teljesen önzetlenül, tisztán politikai okokból lépett be és azt mint közkatona kívánja szolgálni.

Bethlen Hódmezővásárhelyen bont zászlót

Szegedről jelentik: Hódmezővásárhely második kerületének központi szervező-bizottsága március 5-én ül össze. Bethlen István gróf miniszterelnök Lázár Dezsőnek, a Gazdasági Egyesület elnökének kijelentette, hogy feltétlenül vállalja az első kerületnek a jelöltséget. Pár héten belül lejön és itt bontja ki az egységspárt zászlóját és fejti ki programját.

Az első kerületben egyesek Baltazár Dezső református püspök nevét is emlegetik, de ez a kombináció Baltazár Dezső mai nyilatkozatával, amely szerint sehol sem szándékszik jelöltséget vállalni, megdőltnek tekinthető. A második kerületben dr Szádeczky Kardoss Lajos eddigi képviselő lép fel egységspárt kerületi kiszgázda programmal. Egy estilap közlése szerint itt akar fellépni Balta Aladár függetlenségi és 48-as kiszgázda és polgári programmal.

Talán még nem volt Magyarországon választás, amelyen annyi jelölt versenyzett volna, a szavazók bizalmáért, mint amennyi kandidátus ma készül megrohanni a kerületeket. A jelöltek nagyrésze azt sem tudja, hogy hol fog fellépni, csak azt az erős eltökéltséget érzi, hogy fel kell lépnie akár hol is. Áll ez első sorban az ellenzéki jelöltekre nézve. Természetesen a kormánypárt jelölésai majd csak akkor történhetnek meg, ha az egységspárt megalakítja új vezetőségét és választási bizottságát, ami a csütörtöki pártértekezlet eseménye lesz.

A Keresztyén Nemzeti Polgári és Földműves Párt a következő kerületekben állít jelölteket:

Kapuvár Beniczky Ödön, Miskolc Andrassy Gyula gróf és Weiss Konrád, Gyoma és Cinkota dr Wein Dezső, Pécs Hornyánszky Zol-

tán, Baja Pók János, Gödöllő báró Kray István volt kabinetirodai titkár, Ujpest Dinich Vidor, Rákospalota Havady Barnabás, Ráckeve Dinich Ödön, Szarvas dr Bogya János, Ipolyzalka Huszár Tibor, Rétság Huszár Elemér, Jászapati Birg Mayer Győző plébános, Bis Hackl N. Lajos, Pápa dr Fritz János.

A Keresztyén Kiszgázda és Földműves Szövetség Pápán a Dunántul 405 megszervezett községének képviseletében országos gazdasági és politikai párttá alakult át.

Zsilday Sándor a szövetség országos ügyvezető elnöke bontotta ki a szövetség politikai zászlóját, amelyre a keresztyén nemzeti politika, a területi integritás és a falu céljai vannak felírva.

Hegedüs György volt nemzetgyűlési képviselő a földbirtokreformról, Barczay Ferenc volt országgyűlési képviselő a többtermelésről, Hoffmann Gyula miniszterpárti földművesgazda a gazdatársadalom érdekeiről, Birnhauer János bakonyiszentiványi gazda a dézsmaföldök felhasználásáról, Pekár Gyula országos titkár az aratómunkások védelméről, Kalmán Dezső bakonyisági gazda a háborús vagyonok vagyonválságáról, Márton Jenő keszthelyi titkár a mezőgazdasági termények értékesítési módjáról tartottak előadást.

Hegedüs György indítványára, a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy táviratot intéz a Kormányzóhoz, amelyben hódolatáról biztosítja és a nemzet érdekében kifejtett magatartásáért hálás köszönetét nyilvánítja.

Bethlen István gróf miniszterelnököt is táviratilag üdvözölték és felkérték, hogy Magyarország jövő egysége és a földműves nép boldogulása érdekében mindent tegyen meg és ebben a munkájában a szövetség biztosítja őt támogatásáról.

Az országos nagygyűlés elhatározta, hogy politikai programjának képviseletére 35 kerületben jelöltet állít.

Genua

Bécs, febr. 21. Itteni antant bizottságok értesítették tegnap a bécsi kormányt, hogy az olasz kormányalakítás nehézségei és a Franciaország és Anglia között függő kérdések miatt a genouai értekezlet el kell halasztani. A halasztás azonban mindössze 2-3 héttel tolja ki a konferencia kezdetének időpontját, úgy hogy azt március 25-re lehet várni.

Belgrád, febr. 21. A genouai konferencia elhalasztása folytán a kisantant belgrádi előzetes értekezletét is el fogják halasztani. Benes dr, Pasic és Nincsićs, laibachi találkozásának csak informatív jellege lesz. Dr Benes megmagyarázza a franciák és angolok álláspontját, Pasic pedig a bukaresti tárgyalásokról tesz majd jelentést.

London, február 21. Az alsóházban a kormány képviselői egy interpellációra kijelentették, miszerint semmi célja sincs annak, hogy az angol kormány és a szovjet kormány jegyzékváltását most közzétegyék, mivel a genouai konferencián alkalom nyílt arra, hogy Oroszországgal jobb megegyezésre jussanak.

London, február 21. (Havas) Az angol kormány a "Times" értesítése szerint amellet foglalt állást, hogy a németországi lefegyverzést ellenőrző szövetségesközi bizottság továbbra is fennmaradjon.

Berlin, febr. 21. (Wolff) A francia kormány ma jegyzéket intézett a német kormányhoz, amelyben arról értesíti, hogy a francia miniszterelnök memorandumában kifejtett okokra való hivatkozással az olasz kormánytól a genouai konferencia elhalasztását indítványozza.

Varsó, febr. 21. A kisantant államainak pénzügyi tanácskozásai február végén tartják meg, Belgrádban. A tanácskozásra tegnap érkezett meg a meghívás a lengyel kormányhoz. Lengyelországot Skirmunt fogja képviselni. Csehországot Benes dr, Romániát Bratianu.

Róma, febr. 21. A brit kormány tudomására hozta az olasz kormány a genouai értekezleten résztvevő angol megbízottak névjegyzékét. Anglia főképviselei továbbra is Lloyd George és Curson maradnak.

Monumentális magyar könyv

Sulyára, terjedelmére is az, mely még békeidőben is ritkította volna párját: Pintér Jenőnél „A magyar irodalom történetének kézikönyve”. Két, album nagyságu kötet, több, mint ezer oldal.

Pintér régi munkása a magyar irodalom történetének. Már korábban hat vastag kötetben, széles alapozással, kimerítő kritikai tárgyalással megírta és be is fejezte egy másik munkájában a magyar irodalom tudományos történetét. Olyan méretű és színvonalu munka ez, aminővel idáig még a magyar irodalom nem dicsekedhetett, aminőhöz fogható egyazon szerzőtől (mert gyűjteményes munkák más szakban már voltak ilyenek) még nem jelent meg a magyar könyvpiacra. Ennek a nagy műnek első két kötete a Semsey díjat nyerte el az Akadémián, V—VI. kötete azonban még idáig nem jelent meg, de kéziratban teljesen készen van az is. Ebben a kidolgozásban azonban mint ilyen részletes szakmunka, a magyar közönség használására nem igen alkalmas, azért a nagyérdemű szerző eme korábbi nagy műve alapján annak minden sorát újabb kritika alá vetve, adta ki a soraink elején jelzett két kötetes újabb és irodalmunk történetét egész 1920-ig levezető nagy munkáját. Olyan könyv ez, melyre méltán el lehet mondani, hogy minden művelt magyar ember asztalán ott kellene lennie. Csak hogy ennek nagy akadálya, magas ára. A könyvre nincs rájegyve, de úgy tudjuk, hogy felül van a kétezer koronán. A második kötetből izelítől olvassóknak bemutatjuk a *Divatos pesti írók* című fejezetnek összefüggő részletét. Ez a mi álláspontunkat minden tekintetben igazolja. Ime az idézet:

„A divatos pesti írók nyomában az utánzók, tulzók és tehetségtelen törtétkö egyre lármásabb hordaja tolongott. Álnaturalisták, zsurrelbeszélők, kávéházi humoristák, kabaréköltők, orfeumi dalnokok. Mivel az ítékezésre hivatott kritikának tekintélyes művelői nem fordultak szembe ezzel a nemzetközi jellegű irodalommal, mivel a főváros ingtag erkölcsű közönsége mohón kapkodott minden perverzitáson s mivel a sajtó teljesen kikiklott a nemzeti szellemű szerkesztők és kiadók kezéből, az irodalmi garázdálkodás szabadon folyt. A parlament csődjével párhuzamosan bekövetkezett a sajtószabadság csődje. Aki szavát föl merte emelni a zsurnalista-berkek kedvenceinek viszályai ellen, azt a mindenható szerkesztőségek guyy, megvetés és régalmak tárgyává tették.

Ez volt a fő oka annak, hogy a tekintélyesebb emberek vonakodtak szembeszállni a minden tehetségtelenséget védelmébe fogadó s minden komoly értéket arcátlan mosollyal leoszoló fővárosi kritikával. Aki az igazságért felemelte szavát, azt a sajtó-bozót rövidesen elnémították. A posványban fetrengő szépirodalommal s az anarchista szellemű újságírással szorosan szövetkezett az a politikai és társadalomtudományi irány, amely páratlan vakmerőséggel intézte támadásait a magyarság ellen. Hogy az ország a Huszadik Századtól olyan gyorsan sodródott a Vörös Újságig, az első sorban a nemzeti szellemmel nem törődő zsurnalistáknak és szociológusoknak tulajdonítható.

A külföldi marxista szerzőket hadaró könyvmolyok s a magyarság multját és érzésvilágát nem ismerő nagyképu firkálók tetszelegtek maguknak a forradalmárok szerepében. A felelősség érzését nem ismerték, övült elméleteik következményeit nem gondolták végig. A frazeológ ügyvédek, fantasztá tanárok, félbenmaradt bankifjak, arrogáns üzletemberök és nekivadult politikusok jól szervezett hordája szövetségre lépett a pénzért mindenre kapható sajtó-zsiványok szabadesapataival. Ez a sáska-had elvakult mohósággal vetette magát a magyarság szellemi vetésére. A magyarok fogcsiporgatva vergődtek, az államhatalom gyávan zemplődött. Ime, egy ország, melyet a jog, szabadság és igazság jelszavaiba kapaszkodva tivós könyvtelenséggel marcangoltak szét a lellemi martalócok. Nemzetgyilkolás a törvény.

könyv paragrafusainak védelme alatt. Az egy Oroszországot kivéve nem volt még egy hely Európában, amelynek fiaiból ennyire kihalt volna a nemzeti eszményekhez és a hazai rög-höz való hűség. Haldokló Magyarország!

A mű a Franklin Társulat kiadása és 1921. Budapesten jelent meg díszes kiadásban.

Oriási felhajtás a ló- és szarvasmarhavásáron

A tegnapi ló és szarvasmarhavásár *soha nem látott óriási érdeklődés mellett folyt le*. A vásáran ember-ember hátán tolongott, különösen sok volt a férfi. A környékbeli falvak férfitelenségének körülbelül 75 százaléka bent volt tegnap a debreceni ló- és szarvasmarhavásáron.

A felhajtás úgy a ló, mint a szarvasmarhavásáron *óriási volt*. Ami az irányzatot illeti, a kereslet élénk volt, az irányzat pedig szilárd. Jobbminőségű lovakért 50—55—60 ezer koronát szívesen megadtak, közepes minőségű, de hibátlan lovakért 25—25 ezer koronát fizettek. Gyenge, rossz bőrben levő lovakat nem vásároltak.

A szarvasmarhavásáron a kereslet a fejős tehének és igás ökrök iránt nyilvánult meg. Igás ökrök párjáért 70 ezer koronát is adtak, míg a fejős tehénért, amely 14—15 literet ad, 45—46 ezer, illetve 30—38 ezer koronát fizettek.

Vágómarha kilójáért 44—46 koronát ígértek, növendék marháért 32—40 koronát, szopós borjuért 44—48 koronát kilónként élősúlyban. Eladatlan kevés állat maradt.

A város és a Lovaregylet pöre

A belügyminiszter döntése

Ismeretes, hogy a város és a debreceni Lovaregylet között a mult év augusztus havában harc keletkezett. Ugyanis a város vigalmi adó szabályrendelet alapján azt követelte, hogy a Lovaregylet a totalizátor nyers bevételének 10 százalékát vigalmi adó fejében fizesse be a város házipénztárába.

A Lovaregylet erre nem volt hajlandó, mert ezt úgy magára, mint a közönségre nézve sérelmesnek találta. A városi tanács azzal érvelt, hogy a vigalmi adó szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta, abban pedig benne van, hogy a totalizátor is vigalmi adó alá esik.

A Lovaregylet a kívánt összeget azonban csak nem fizette meg s a miniszterium döntését kérte. A városi tanács erre a *Lovaregylet tribünjét lefoglaltatta*.

Most érkezett meg a belügyminiszter döntése. A miniszter a Lovaregylet álláspontját tette magáévá s a vigalmi adó szabályrendelet azon szakaszát, hogy a totalizátor után is vigalmi adót kell fizetni, feloldotta s a törvényhatóságot új határozathozatalra utasította.

A városi közgyűlésnek most a vigalmi adó szabályrendeletet módosítani kell s a totalizátorra vonatkozó szakaszt törölni fogják.

Könnyebbség a pénzpiacon

Budapest, február 21. Popovics Sándor, az Állami Jegyintézet elnöke visszaérkezett Bécsből s a következőket mondotta bécsi tárgyalásairól munkatársainak:

— A tárgyalások *még nem vezettek konkrét eredményre* és ezért elhatároztuk, hogy a nyilvánosság számára még nem adunk közlést a tárgyalások lényegére vonatkozóan.

Megkérdeztük Popovics Sándort, hogy a minisztertanácsnak az a határozata, mely szerint a váltóleszámitolás határösszegét egy milliárddal emelte, milyen jelentőségű.

Erre vonatkozóan azt válaszolta, hogy az egy milliárddal, most már 5 milliárdig mehetünk. Eddig négy milliárd volt a váltóleszámitolás engedélyezett határösszege, most tehát egy milliárddal többet vehet a magángazdalkozás a Jegyintézetnél igénybe. Ez az intézkedés *nagy könnyebbséget jelent*.

NAPI HIREK

— A Magyar Nemzeti Könyv- és Ladiadó Vállalat évi rendes közgyűlését f. hó 28-án d. u. fél 4 órakor tartja meg a Honmentő Társulat székházának dísztermében. A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a közgyűlés előtt 3 nappal a vállalat pénztáránál letétbe helyezték.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Ismeretes, hogy a városi nyomda és a világitási vállalat a mult évi közgyűlésre hibás mérleget, illetőleg költségvetést készített el. A közgyűlés akkor a költségvetést nem fogadta el, hanem utasította a két vállalatot, hogy február 28-ig új költségvetést készítsenek el és azt a közgyűlésnek február 28-ig mutassák be. A város két szóban forgó vállalata most már elkészítette költségvetését és mivel a szervezeti szabályrendelet nem ír elő rendes közgyűlést februárra, valószínűleg február 28-ig rendkívüli közgyűlés keretében tárgyalják le a két költségvetést. Annival is inkább, mivel a két vállalat részére engedélyezett indemnitás február 28-án lejár. A rendkívüli közgyűlés időpontjára vonatkozólag intézkedés még nem történt.

— **Tisztújítás előtt.** A városháza élete a tisztújítás jegyében folyik. Már napok óta élénk korteskedés dúl nemcsak a városházán, de az egyes bizottsági tagok között is. Élénk érdeklődéssel tekintenek egyébként a tisztújítás elé. Az üresedésben levő két tanácsnoki állásra értesülésünk szerint Dr. Szabó Elek, Dr. Zöld József, Dr. Zempléni Kornél, Dr. Vass Károly, Dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnokok pályáznak, de hír szerint más reflektánsok is vannak.

— **Nyomorenyhító akció.** A tegnapi nap folyamán a következő adományok érkeztek a polgármesteri hivatalhoz a városházi „Láthatatlan vendég” akcióra: dr. Bruckner Ernő 1000 K, dr. Láng Sándor dr. Mirtón Imre halála alkalmából koszorúmegváltás címén 1000 K, Takarék és Hitelintézet 500 K, Lőfkovits Arthur és Társa 2000 K, Horváth András földbirtokos 1000 korona. Eddig összesen 40,600 korona gyűlt be a polgármesteri hivatalnál a „Láthatatlan vendég” akcióra.

— **Az árusító bódék kitélepitése.** A Hajdúföld tegnapi számában hírt adott arról, hogy a tanács a Nagyállomás előtti és a gyümölcs-piacon levő árusító bódékat kitélepití. Mint most értesültünk, dr. Tóth Emil tanácsnok javasolni fogja, hogy amint a ló elolvad, a Nagyállomás előtti árusító bódék a Teleki-utca és róm. kath. szegényház előtti térközre, a gyümölcs-piacon levő árusító bódék egyrésze a Hatvan-utca-ra, másrésze pedig az Árpád-térre helyeztessék ki. A bódék kihelyezése áprílusra már meg is történik.

— **Az irodalmi és művészeti művek védelme.** A magyar kormány a berni magyar követség útján február 14-én hivatalosan bejelentette a svájci szövetségi kormánynál, hogy Magyarország minden fenntartás nélkül csatlakozik az irodalmi és művészeti művek védelmére az 1908. évi november 13-án Berlinben létrejött módosított egyezményhez és az ehhez 1914. évi március 20-án Bernben megállapított pótkönyvjegyzékhez.

— **Drágul a vasút.** Hír szerint a Máv. újabb tarifacmelést tervez. Megdrágítja a teherru szállítást és megdrágítja az utazást is. A teherárusállítás díjtételei 100 százaléktól 1100 százalékkal drágulnak, a személyszállítás pedig 100 százalékkal lesz drágabb.

— **A litván földbirtokreform.** A litván nemzetgyűlés harmadszori olvasásában megszavazta a földbirtokreformot. A törvény 80 hektárban állapítja meg a normálbirtok típusát és elismeri a kártérítés elvét. A megváltás olyképen történik, hogy 70 hektárra a piaci ár érvényes, a többiért pedig a hatóságilag megállapított árat fizetik. Az új törvény a külföldiek birtokában lévő birtokokat 3 esztendőig nem érinti.

ON IS TUDJA MÁR, hogy a terpentines Pyram cipőkrémmel jobb nincs.

Tanulságul

Hogy a jóvalutájú országok most, a háború után hova jutottak: jellemzően mutatja Dánia szomorú példája. Dánia kivitelét négyötödében mezőgazdasági termények képezték, melyeknek értéke 1920-ban egy hónapban átlag 246 millió dán koronát tett ki s ez átlag az 1921. évben 124 millió dán koronára (vagyis körülbelül felénnyel) csökkent. A vajkivitel pedig, amely 1914-ben 109 millió kg. volt, 1920-ban 75 millió kg.-ra csökkent. A tejszövetkezeti állatok száma 20%-al, a tehének átlagos tejelőképessége pedig 37%-al kevesebbedett a háborúelőtti állapothoz képest. A múltban Dánia kivitelének tekintélyes részét a sertés húshús képezte. És amíg sertésállománya 1914-ben 2 és fél millió db volt, 1920-ban már egy millióra szállt alá és emellett a husarak is folytonosan estek.

Dánia terményeit főképpen Anglia és részben Németország vásárolta. Angliában az amerikai bevétel fejt ki erős versenyt és olcsóságánál fogva nap-nap után óriási tért hódít. Németország viszont a márka alacsony árfolyama miatt nem tud vásárolni. Ugy, hogy ma Dánia virágzó mezőgazdasága súlyos válságban szenved. De a körülmények hasonlóak Svédországban is és az amerikai gabona ott is rendkívüli olcsóságánál fogva dominálja a helyzetet.

Ezekből az a tanulság, hogy kivitelre olyan terményeket állítsunk elő, amelyekkel Amerikával versenyezhetünk is. És e tekintetben egyelőre csak azt ajánlhatom: tegyük sokoldalúvá és változatosabbá termelésünket és ne a pillanatnyi konjunktúra lovagjává szegődjünk. Jóllehet így lassabban, de annál biztosabban boldogulhatunk. Mindenek felett pedig eszünkön szereplő szükségleteinket lehetőleg mindennemű kielégítésére törekedjünk és messze-messze föléjük a külföldtől.

(V. Sz. I.)

Forrongás Romániában

Hága, február 21. Londoni lapok vasárnap jelentették, hogy Romániában forradalom tört ki és az országot a legnagyobb veszély fenyegeti.

Ezeket a híreket, amelyeket a bukaresti hivatalos oldalról és a londoni román követség részéről megcáfoltak, az angol diplomáciai körök részben megerősítik, hangoztatva, hogy a forradalom nem tört ugyan ki, de az elégedettség minden tekintetben igen nagy és fokozza a zavart, hogy az antant hívei a legélesebb harcot folytatják Bratianu ellen, akit azzal vádolnak, hogy németbarát politikát üz. Diplomáciai körökben számolnak azzal, hogy Romániában fordulat készül.

Olasz-szerb konfliktus

Bécs, február 21. Rómában tegnap oly hírek terjedtek el, hogy Lussingrandban, az Olaszországhoz tartozó egyik Quarneroi szigeten a jugoszlávok és olaszok között súlyos incidensek fordultak elő. Szombaton este egy felfegyverzett jugoszláv hajó megtámadott több halászbárkát és azokra tüzelni kezdett. A hírt, amelynek pontos részletei hiányoznak, eddig még nem erősítették meg.

Prága, febr. 21. A Tagespost jelenti Belgrádból: A kereskedelmi szerződési tárgyalásokat, amelyeknek Jugoszlávia és Olaszország között a napokban kellett volna megindulni, az olasz kormányválság következtében újra elhalasztották. Az olasz delegációt, amely már utban volt Belgrád-felé, táviratilag visszahívták Rómába.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

Határkiigazítások Magyarország javára

A szerb határon és Nyugatmagyarországon lesznek a visszacsatolások

Genf, febr. 21. A népszövetség hivatalos kiadványa beszámolt azokról a lépésekről, amelyek a szerb-magyar határnak Magyarország javára történő kiigazítása céljából a népszövetséggel kapcsolatban történtek.

A szűkszavú diplomáciai jelentés annak a lehetőségére enged következtetni, hogy a szerb határon lényeges határkiigazítás fog történni Magyarország javára. Ebben az ügyben a népszövetség főtárgyalása és a nagykövetségi konferencia között komoly jegyzékváltás folyt le. Magyarországnak tudvalevően az 1920. évi május hó 6-án kiadott kiserőlevél alapján joga van a népszövetséghez fordulni, amennyiben úgy találja, hogy a trianoni békeszerződés olyan jogtalanságot idéz elő, amelyet egyetemes nemzetközi érdekből meg kell szüntetni. A szerb-magyar határmegállapító bizottság a határt egy jelentős szakaszára vonatkozóan a trianoni béke megváltoztatását hozta javaslatba. A nagykövetségi konferenciája azonban úgy döntött, hogy ennek a részletkérdésnek az elintézését elhalasztja arra az időpontra, amikor az összes magyarországi határmegállapító bizottságok befejezték munkájukat és beküldötték jelentésüket. Ilyen értelemben döntött a népszövetség is.

A fentiekkel kapcsolatban megbízható

forrásból értesülünk, hogy a nyugatmagyarországi határmegállapító bizottság azt a javaslatot fogja a népszövetség és a nagykövetségi konferencia elé terjeszteni, hogy földrajzi, néprajzi és politikai okokból Nyugatmagyarország keleti részét csatolják vissza Magyarországhoz. Hír szerint az új határ nagyjából azonos lenne az az első vonallal, amelyen a magyar kormány Nyugatmagyarország kiürítésekor megállította a magyar csapatokat.

Bécs, febr. 21. Az a határkiigazító bizottság, amely Jugoszláviában volt hivatva a végleges magyar határt megállapítani, a Mura folyótól az osztrák határig terjedő szakaszon befejezte működését.

A bizottság elrendelte, hogy a Magyarországnak ítélt községekből Jugoszlávia vonja ki hatóságait és adja át a községeket Magyarországnak. Ez az átadás és átvetel már meg is történt és pedig minden incidens nélkül ment végbe.

Az eszéki szakaszon még vitás területek vannak. Vita anyagát képezi ugyanis a Délmagyarországi, Baranyaszentiván, Baranyavár és még néhány környékbeli falu hovatartozandósága. Ezeket a területeket fekszik Frigyes főhercegnek birtoka, amelyet a jugoszláv állam már tulajdonába vett át.

Ellentét Olaszország és kisantant között

Budapest, február 21. Az Ausztriának nyújtandó olasz kölcsönre vonatkozóan beavatott diplomáciai helyről a következő információkat kaptuk:

Anglia, Franciaország és Csehország az Ausztriának nyújtott kölcsön fejében erős beavatkozási jogokat kötöttek maguknak Ausztria belső politikai és gazdasági ügyeibe. Nem jött tehát váratlanul Olaszország ajánlata, hiszen Olaszország az, amely a legjobban van érdekelve az összes nagyhatalmak között Közép-európa külpolitikájában. Nem nézhetette tétlenül, hogy az ő távollétében egyes államok fontos befolyást nyernek Ausztriában.

Olaszország a Dunamedencében Franciaországgal és a kisantant ellentétes politikát folytat. Az olasz külpolitika Németausztriát és Magyarországot a maga érdekszférájának tekintti és nem tartja kívánatosnak, hogy francia befolyás ezen a területen háttérbe szorítsa

Olaszország befolyását. A kölcsön felajánlásával Olaszország is részt követel magának abból a politikai és gazdasági befolyásból, amelyet a hatalmak Ausztriára gyakorolnak. Olaszország Ausztria és Magyarország barátságos együttműködését tartja szem előtt, azért kénytelen latba vetni ellensúlyozó befolyását az osztrákoknak adott cseh kölcsönrel szemben, amely Németausztriát még nagyobb mértékben a kisantant érdekszférájába vonná. Már a lanai szerződések megkötése alkalmával nyilvánvaló volt, hogy Olaszország az első alkalmat meg fogja ragadni, amikor közbeékelheti magát Németausztria és Csehország közé. Elsősorban a cseh hitelakción birta rá Olaszországot arra, hogy kölcsönt ajánlott fel Ausztriának.

Az Ausztriának nyújtott olasz kölcsönrel kapcsolatban a közel jövőben valószínűleg Magyarország is nagyobb hitelet kap Olaszországtól.

Cserkész takarékpénztár

A Magyar cserkészek takaréka és hitel-szövetkezete mint az Országos Központi Hitel-szövetkezet tagja az ország minden részéből egybegyűlt alapítók jelenlétében tartotta meg alakuló közgyűlését Budapesten.

Országos ifjusági takarékpénztár lesz ez a hitelszövetkezet, de ezenkívül a cserkészek gazdasági vállalatának (termelőműhelyek, iprodalmi kiadóvállalat, játékmű és háziipari termelés) központi bankja, pénzügyi szerve is. Foglalkozni fog a banküzlet minden ágával, de különösen azokkal, amelyek miveltése az ifjuság érdeke. Így a rendes betétüzletág mellett a határidőre kötött, magasabb kamatozású betéteket külön üzletágként fogja kezelni. Biztosítási osztálya pedig a rendes, valamennyi biztosítási üzletágra kiterjedő biztosítások mellett külön cserkészbiztosításokat köt.

Minden ifjunak érdeke, minden cserkészeknek kötelessége, hogy szülői beleegyezés alapján belépjen a hitelszövetkezetbe. Egy üzlet-rész 100 K, belépési és alapítási költség üzlet-részenként 10 K.

A szövetkezet minden cserkészeknek, aki legalább 2 üzlet-részt jegyez és jegyzésére an-

nak 20 százalékát azaz a belépési és alapítási díjjal együtt legalább 90 koronát azonnal befizet, teljesen ingyen egy névre kiállított, 20 éves életkorig érvényben maradó és baleset folytán előállható rokkantság esetére szóló balesetbiztosítási kötvényt ad. Azok a cserkész csapatok, amelyek 1922 október 31-ig 10.000 koronát meghaladó üzlet-részt jegyeznek és fizetnek be, versenyben vesznek részt, melynek első díja 5000 korona táborozási segély, melyet a nyertes csapatnak 1922 karácsonyán fizet ki a szövetkezet.

A szövetkezet központja Budapesten IV., Váci-utca 62 I. alatt van, befizető helyeket a cserkészkerületi székhelyeken, így Debrecenben is a legelőkelőbb helyeken felállít.

A ma még szinte beláthatatlan fontossága, nemes célú és feltétlenül életre való intézményt a leghatékosabb támogatás érdemi meg.

— **A Parthenon restaurációja.** Az Athéni Sajtóiroda jelenti: A görög régészeti társaság Zsimisz közoktatásügyi miniszter elnökletével értekezletet tartott a Parthenon helyreállításának további munkálatairól. A munkálatokat úgy folytatják, mint eddig. A kérdés legközelebb a társaság plenáris ülése elé kerül.

HARTMANN BERLINI NŐI DIVATSZALON Ajánlja berlini modelljeinek megtekintését. Munkakivitel és kreálás. Világvárosi stíl. Piac-utca 79. sz. Erdélyi menekült ruhölygeknek és tisztviselőknöknek 10 százalék árkedvezmény.

A közüzemi pótlék. A közüzemi pótlékról alkotott közgyűlési határozatot a városi tanács tudvalevőleg kormányhatósági jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszteriumhoz. A közgyűlési határozat legutóbb az igazságügyi miniszteriumban volt. Az igazságügyi miniszter a szabályrendelet egyes pontjait kifogásolta, többek között azt, hogy butorozott szobák után is szedendő pótlék. Itt módosítások eszközölését látta jónak. A belügyminiszteriumban megigérték, hogy a közüzemi pótlék szedhetése tárgyában még ez év március 1-ig leirat fog érkezni a városhoz, mely engedélyt ad a városnak a közüzemi pótlék szedésére. Az egész szabályrendelet módosítás végett külföldben közelesen leérkezik, mert a belügyminiszteriumban olyan hangok hallatszottak, hogy a szabályrendelet tervezetének egyes pontjai módosításra szorulnak.

Terjed a gyorsírás. Szegedről jelentik: A Magyar Gyorsírók 1922 ik évi évkönyve most jelent meg. A 60 oldalas könyv László Béla debreceni kereskedelmi iskolai tanárnak „Gyorsírás ügyünk reformja” című értekezését tartalmazza és közli a gyorsírás irodalmára, a gyorsíró egyesületek működésére vonatkozó adatokat. Legérdekesebb a magyar gyorsírás 1921—22. tanévre vonatkozó statisztikája, amely szerint a trianoni Magyarországon 227 iskolában tanították a gyorsírást és a tanulók száma a 16 ezret meghaladta. Tehát elértük azt a számot, amelyet a háború előtt az 1914. évi statisztika Nagymagyarországra vonatkozóan feltüntetett. Az egyes rendszerek elterjedésére vonatkozó adatok szerint a Gabelsberger—Markovics rendszert közel 15 ezren, a Stolzer—Fenyvesi rendszert 306-an, a Nagy Sándor-féle rendszert 1583-an tanulták, így képen a Gabelsberger—Markovics rendszer közel 90 százalékban elterjedt gyorsírás rendszer Magyarországnak. A szegedi Gyorsíró Egyesület elhatározta, hogy feliratban kéri a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a középiskolák III-ik, IV-ik osztályában heti 2—2 órában tanítsák a gyorsírást, az V—VIII. osztályban pedig minden középiskolában mód adassék a tanulóknak a gyorsírás magasabb fokának elsajátítására és végül, hogy a jövő tanévtől kezdve a szegedi Tudományegyetem a gyorsírás tanítására rektori tanszéket szervezzen.

Hatósági bizonyítvány a nyugdíjasoknak. A belügyminiszter legutóbb leiratot intézett Debrecen városhoz, melyben elrendelte, hogy a város területén lakó nyugdíjasok, árva és nyugdíjas özvegyek, általában mindazok, akik nyugdíjat élveznek, évente kétszer: április és október hónapokban közigazgatási hatóság által kiállított hatósági bizonyítvánnyal igazolják azt, hogy a nyugdíj élvezetükhöz kötött feltételek náluk fennforognak. A tanács legutóbb tartott ülésén utasította az előjáróság vezetőjét, hogy a kiállítandó hatósági bizonyítványokat díjtalanul kötelesek a nyugdíjasoknak kiadni.

A közlekedési adó. A közlekedési adóról alkotott közgyűlési határozatot, mint jeleztük, a tanács kormányhatósági jóváhagyás végett felterjesztette az illetékes miniszteriumhoz. A közgyűlési határozat a napokban került a pénzügyminiszter elé. Hogy mikor fog visszaérkezni, az még a jövő titka.

Kommunista agitáció Angliában. A vasutas szövetség nemzeti egyesülésének főtitkára Sheffieldben beszédet intézett a tüntető vasutasokhoz és hevesen kikelt a kommunista párttagok ellen. Biztos tudomása van róla, hogy a kommunista mozgalmakat Oroszországból pénzlik és erre vonatkozó bizonyítékait a nyilvánosság elé fogja terjeszteni.

Le a francia utcanevekkel! Berlinből jelentik: A Wiener Tagblatt wiesbadeni jelentése szerint a Rajna-bizottság rendeletére a franciák eltávolították azokat a francia utcaneveket, amelyeket a megszállás alkalmával raktak ki.

Soronkívüli kinevezés a postánál. Mint beavatott helyről értesülünk, a m. kir. postánál soronkívüli kinevezést terveznek és megszüntetik az illetmények mai csoportosítását is. Megbízható hírek szerint a fizetésrendezés előtt nem lesz nyugdíjazás.

Katona Sári a Bikában 28-án!

Megindult az olvadás. A tegnapi nap folyamán erősen megindult az olvadás. Már reggel nagy erővel sütött a nap, délelőtt pedig a hőmérséklet napon +10 fok volt, másutt 3—4 fokos volt a meleg. A gyanútlan járókelők lépten-nyomon hatalmas técsákba lépnek bele; a háztetőkről valóságos hideg zuhany szakad a békés polgár nyakába. A városi hivatalok, így különösen az adóhivatal csatornái hihetetlen rossz állapotban vannak, kész betegség előttük elmenni. A levezető csatornák és kanálisok is sok helyütt hóval vannak befedve, ami pedig megnehezíti a víz szabad lefolyását. Ez azonban csak a kezdet, mi lesz, ha teljes erővel olvad!

A földművelésügyi miniszterium illetékes osztályában, a mezőgazdasági helyzetéről azt az információt adták, hogy a nagyon gyors olvadás katasztrófális volna az idei termésre. Hogy a nagy fagyok milyen kárt okoztak, még nem lehet megállapítani, de nagyon valószínű, hogy a kar igen tekintélyes.

Az adóköteles vagyontárgyak. A pénzügyminiszter ma megjelent rendelete az adóköteles vagyontárgyak értékelésénél követendő gyakorlati irányelveket tárgyalja. Külön vannak felsorolva a földbirtok értékelésére nézve a házbirtokok, városi telkek és községi belsőségek, valamint a bányák, kohók és az ingó és ingatlan leltári vagyonban fekvő üzemi tőkék értékelésére nézve követendő eljárások.

Az ördög nagymamája a Bikában 28-án!

NAPIREND

Szerda 1922 február 22

Prot.: Gerson. Kath.: Péter.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól esti 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „A kis gróf”, operett 3 felvonásban. C) bérlet.

Modern kabaré (Petőfi-tér) előadás háromnegyed 9 órakor.

Széchenyi-orfeum (Petőfi-tér) előadás fél 9 órakor.

Apolló mozgó előadása 5, 7, 9 órakor kezdettel.

Urania mozgó előadások 5, 7, 9 órakor.

A Csokor Szövetség IX. debreceni kerületének intézőbizottsági ülése a reáiskolában d. u. 5 órakor.

Geszterédyné Vanyek Ella operatőreszt és Jákó Margit zongoranjátszó hangversenye este 8 órakor a zenedében.

A komfortot is viszik a Bikába 28-án!

Hadirokkantak kötelező felvétele. Rómából jelentik: A hivatalos lap rendeletet tesz közzé, amely bizonyos üzemekben megfelelő számú hadirokkant munkás kötelező felvételéről intézkedik.

Ausztria külkereskedelmi csúfja. Az osztrák kereskedelemügyi miniszterium közölte Ausztria 1921. évi külkereskedelmi forgalmának adatait. A deficit óriási. A múlt évben bevitt áruk súlya több mint hatszor akkora, mint a kivitt áruké. Magyarország a negyedik helyre szorult Ausztria külkereskedelmi forgalmában, még pedig úgy az exportban, mint az import terén. A behozatalban az első helyet foglalják el a csehek, a másodikat a németek, a harmadikat a lengyelek. Az osztrák áru-kivitelben a bevitt áruk súlya szerint első helyen Olaszország áll.

Jugoszláv kötvények beváltása. Az SHS kormány budapesti diplomáciai képviselete közli az érdekeltekkel, hogy az SHS állam adóságainak vezérigazgatósága folyó évi január 1-vel megkezdte az 1881. évben kibocsátott 2 százalékos osztályosorszájként kölcsönkötvénnyel szelvényeinek új szelvényekkel való kicserélését. Ez új szelvények szelvényei 41 sorszámmal kezdődnek és 57-es sorszámmal végződnek. 1922 január 1-től 1938 január 1-ig terjedő határidővel. Az SHS állam diplomáciai képviselete felhívja mindazokat, akiknek ilyen kötvények birtokukban vannak, hogy saját érdekében jelentésük be írásban közvetlenül az államadóságok vezérigazgatóságának Belgrád.

Uj nagyközség. A m. kir. belügyminiszter a Szabolcs vármegyébe bekebelezett Ajak kisközségnek nagyközséggé való átalakulását megengedte.

A gyógy- és ipari növények termelése. A földművelésügyi miniszterium gyógy- és ipari növény forgalmi irodája a jövő héten kezdi meg az idei gyógy- és ipari növénytermelésre, a vetőmagvak és palánták kiosztását. A fajtiszta és válogatott vetőmagvak és palánták részben már hazai eredetűek.

Erzsébet királyné iróasztala árverés alatt. Bécsből jelentik: A bécsi Dorotheum nevű árverési csarnokban Erzsébet királyné remekbe készült 6800 gramm súlyú irókészlete kerül árverésre, az iróasztallal együtt. A királyné valahányszor a budai várban lakott, mindig ezt az iróasztalt használta. Az iróasztalkészletet, amelyet Rintel, a híres bécsi iparművész tervezett és amelynek egyes darabjai stilizált pávát ábrázolnak, 700 ezer korona kikiáltási áron bocsátják árverésre, de bizonyos, hogy több millióért fog elkelni. Hogy ki bocsátotta árverésre az érdekes relikviát, arról nem kapunk felvilágosítást.

A gazdasági hírszolgálat. A TEBE és a MTI között folyó tárgyalásokról már többször megemlékeztünk és megírtuk, hogy az egyik érdekképviselet nem lévén megelégedve a MTI tőzsdei hírszolgálatával, azt akarták, hogy maguk szerezzenek meg a maguk számára a tőzsde külföldi táviratait. A TEBE, mint ismeretes, gróf Bethlen István miniszterelnök közbelépését kérte. A miniszterelnök ebben az ügyben hosszabb leiratot intézett a TEBE-hez, amelyben kifejtette, hogy a maga részéről is az MTI-t tartja erre a szolgálatra a legalkalmasabbnak. Ekkor a TEBE összehívta az érdekképviseleteket és ezen az értekezleten megtárgyalták egy közös hírszolgálati iroda felállítását. — Ezután a miniszterelnök újabb közbelépését látva szükségesnek a gazdasági érdekképviseletet gazdasági szaktanácskozássra hívta össze. Ez az értekezlet nem hozott döntő eredményt, de mindenestre elért annyit, hogy a kooperáció lehetősége meg van állapítva. A MTI gazdasági hírszolgálatának kiszélesítéséről és modern alapra fektetéséről a gazdasági érdekképviselet megbízottai tovább folytatják tárgyalásaikat a MTI-vel és ennek a tárgyalásnak előreláthatólag már legközelebb eredményei is lesznek.

Kötelező a vértetű irtása. A vértetves almafák elszaporodásának megatlása országos érdek lévén, a földművelésügyi miniszter a mezőrendőr törvényben nyert felhatalmazás alapján rendeletet adott ki a vértetű kötelező irtása tárgyában. A rendelet értelmében minden birtokos, vagy megbízottja birtoka egész területén az almafákat folytonos figyelemmel kísérni tartozik és ha azokon a vértetű jelenlétét feltűnítő fehér, gyapjas foltokat észlel, arról a községi előjáróságnak, városoknak és tanácsnak azonnal jelentést tenni tartoznak és az irtást haladéktalanul meg kell kezdeni. Az irtásra legalkalmasabb a lombhullatástól kezdve március végéig terjedő idő. A rendelet értelmében ez elemi kötelezettséget elmulasztó birtokos a pénzbüntetésen felül a hatóság által elvégzett irtási munkálatok költségeit is viselni tartozik. A vértetű irtásának összes utmutatóit a községi előjáróságok útján az érdekeltek közönség megkaphatja.

Növekedett az államjegy-forgalom. Az Állami Jegyintézet tegnap megjelent kimutatása szerint, amelyet február hó 15-én zártak le, az államjegy forgalma 117 millió 9721 koronával, összesen 26 milliárd 41 millió 683 ezer 383 koronára emelkedett, annak ellenére, hogy a váltótárca 1522 millió csökkenést mutat. Ez arra vezethető vissza, hogy a giro követelések kifizetésére 1271, az államkincstárnak adott további előlegre 100 millió, az Osztrák Magyar Bank jegyeinek további beváltására, külföldiek részére 405 millió, a postatakarékpénztári jegyek beváltására 41 millió, lombard-kölcsönökre 15 millió és egyéb követelésekből 208 millió folyt be.

A brüsszeli magyar követség. Brüsszselből jelentik az Havas-ügynökségnek: Worac Izky János brüsszeli magyar követ, átnyújtotta megbízó levelét Jaspár miniszterelnöknek.

— **Gyilkosság a kolbász miatt.** Abódon Restyánszky István gazdálkodót agyonütötték egy vastag doronggal; több ütést mértek a fejére, úgy hogy pár pillanat múlva holtan rogyott össze. A vizsgálat megállapította, hogy Restyánszky előzőleg az egyik szövetkezetben volt, ahol egy szál kolbászt vett s abból minden barátjának adott. Az egyik legény a nagyobbik darab után kapott, mire Restyánszky feléje bökött a késével. Az éhes legény erre arculütötte Restyánszkyt, majd egy vastag doronggal agyonverte. A gyilkos legényt letartóztatták.

— **NAPSUGAR vagyontörő árverésére mindennemű tárgy beadható e hó 25-ig Piac-u. 10. I. alatt délelőttönként. Árverés ugyanott március elsején kezdődik.**

— **Husfűstölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.**

Ismeretlen a megfagyott asszony

Megirtuk a napokban, hogy a Boldogfalva-kert, Uszó-utca 1. számú ház előtt a múlt hét közepén egy csontfagyott öregasszonyt találtak, akiben egyesek özv. Bacsó Bálintné véltek felismerni. Ez a nyom azonban tévesnek bizonyult, a megfagyott asszony kilétét még eddig nem sikerült megállapítani.

A csendőrség átiratára a debreceni államrendőrség széleskörű nyomozást indított a hulla kilétének megállapítására s ebben a munkájában kéri a közönség támogatását. A csontfagyott ismeretlen asszony személyleírása a következő:

Középtermetű, 50—60 évesnek látszó, hosszúka, sovány arcú, szőkés hajjal. Ruházata kopott, barnaszínű, barna fejkendő, viselt fekete posztó kabátot, fekete harisnyát, sötét szövetből készült félcipőt viselt.

A megfagyott asszonynak fehéroműje nem volt, hanem fehéremű helyett csalánból készült ing volt rajta. Karján egy csalánból készült zsákban kevés tyuktoll volt.

Valószínű, hogy az elhunyt koldusasszony lehetett. Aki a megfagyott asszony kilétéről bármit is tud, jelentse a rendőrség földszint 29. sz. szobájában.

A tőzsde

Magyar korona: 75.

A Berlinből érkező rendkívül szilárd-ságot jelelő tőzsdehírek hatása alatt már nyitáskor igen élénk forgalom mellett szintén szilárdan indult a mai tőzsde. Erőteljes üzlet fejlődött ki az összes piacokon és az erős kezek közül olyanok is, amelyek eddig a kontemine céljaira működtek ma nagy vételi megbízásokkal jelentek meg a piacra. A tőzsdei későbbi folyamán a komoly vételi megbízások elintézése után, a spekuláció vette kezébe az üzlet irányítását és az árfolyamok gyors egymásutánban váltakoztak. A piac felvevő képessége azonban nem tudott egyensúlyt tartani s tőzsdei második felében jelentkező nagy mennyiségű áruval és így ugyiszólván az összes árfolyamok visszaestek és nagyrészt a nyitási nívójuk alá kerültek.

A kuliszban igen élénk üzlet volt Államvasútban, amely erősen kluktáló árfolyamok mellett, nyitási nívóját meg tudta tartani, hasonlóképpen a Magyar Hitel is, míg a többi értékek nyitási nívójuk alá hanyatlottak. A korlátpiacon egyes bank és vasártekek a tőzsdei végéig emelkedő árfolyamokon cseréltek gazdát.

A többi értékek nyitási árfolyamukat kisebb nagyobb árhullámzás után kénytelenek voltak feladni.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1940, Osztrák hitel 770, Angol-Magyar 740, Leszámitoló bank 805, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 285, Hazai bank 620, Salgó 5700, Rimamurányi 2300, Köznai 950, Déli vasút 1640, Államvasút 4875, Keresk. bank 6900, Általános takarékpénztár 1010, Pesti hazai 24800, Borsod-miskolci 3375, Concordia 2990, Budapesti gőz. 6025, Gizella 2550, Hungária 2575, Viktória 7650, Boecini 6750, Kóh 5775, Általános kőszén 11135, Uríkányi 6550, Adria 6550, Atlantic 2625, Levante 7000, Trust 2050, Gaus-Danubius 36800, Ganz villamos 6150, Lipták 524, Magy. ac 1 2600, Schlick 1015, Wörner 840, Brassói 4400, Izzó 5700, Spodium 2625, Hazai faterm. 1925, Klotild 3425

Erdő 875, Nasic 17800, Neuschl Licht 610, Orsz. fa 920, Telefon 4425.

Valuták.

A valutapiac rendkívül szilárdan és igen élénk üzleti tevékenység mellett nyitott. Az összes árfolyamok jóval a legmagasabb tegnapi kurzusok felett indultak és igen élénk kereslet indult meg különösen a nyugati valuták iránt, minthogy azonban az utóbbiakban áru nem volt, a piacra a bankok nagy tételekben kezdtek vásárolni a dollárt, amelynek árfolyama 701-ig szökött fel. Ekkor azonban a nyugati valutákban nagyobb kínálat jelentkezett, mire az előbb összevásárolt dollárokat ismét kínálni kezdték, úgy hogy árfolyama 680-ig esett vissza és csak a tőzsdei végén tudott ismét 690-ig megerősödni.

A devizapiac azonos irányzat mellett Berlin lánghán nyitott, majd ismét magához tért. A nyugati értékek szilárd nyitás után a tőzsdei második felében kezdtek lemorzsolódnival. Mindvégig szilárd volt a lira és az olasz kifizetés.

Napoleon 2600—2630, Angol font 3000—3050, Dollár 685—695, Francia frank 6325—6375, Márka 310—320, Lira 3425—3475, Osztrák kor. 10/25—11/25 Rubel 5150—5250, Lei 512—522, Szokol 1260 280, Svájci frank 13425—13475, Korona dinár 835—45, Lengyel marka 18 75—19 75.

Devizák. Amsterdam 242—52, Koppenhága 133/00—138, Krisztiania 109/00—400, London 2880—920, Berlin 310/00—330, Milánó 3240—290, Páris 5815—925, Prága 1249—57, Stockholm 17200 177, Sváje 12925—0/25, Bécs 10—11, Zágráb 207/50—17/50, Newyork 667/50—677/50

Zürichi zárlat Berin 220/00, Holland 195/25, Newyork 513, London 2248, Páris 4700, Milánó 2570, Brüsszel 4215, Prága 950/00, Budapesti 75, Zágráb 155, Bukarest —, Varsó 14, Bécs 11, Osztrák bélyegzett 9.

Terménytőzsde.

Barátságos hangulat mellett, az irányzat tartott volt, az árak nagyjában változatlanok, köles nagy kereslet folytán újabb 50 ponttal emelkedett. Kenyérmagvak pi-

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerdán C bérletben: A kis gróf.
Csütörtökön A) bérletben: Fedora.
Pénteken B) bérletben: Fedora.
Szombaton C) bérletben: Fedora.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szerdán C) bérletben A kis gróf kerül színpadra.

Texas rózsája. Amerikai bűnügyi cowboy történet 6 felvonásban és a hajótörtek a canibálok között, egy kalandos felfedező története 7 felvonásban. Ma az Apollóban. Ez a nagy sláger műsor csak egy nap lesz bemutatva.

Lady Hamilton II. befejező rész. Lord Nelson utolsó szerelme holnap, csütörtökön az Apollóban. Jegyelővétel.

SPORT

Fotballbíró tanfolyam. Felkérjük a Debreczenben lévő régi sportembereket, hogy a folyó évi március hó 6-án, hétfőn kezdődő bíró tanfolyamra jelentkezni sziveskedjenek. A tanfolyam 3 hónapig tart, hetenként egy, esetleg két előadással. A tanfolyam hallgatói méltóságokra is, mint határbírók, ifjúsági bírók, ki lesznek küldve. A tanfolyamon részt venni akarók 100 korona vizsgadíjat Blattner Béla (órák, Kossuth-utca) pénztárnokhoz előre tartoznak lefizetni. A tanfolyam a később hirteligen közlendő ML.Sz. helyiségében lesz megtartva. Az előadók az F. T. helybeli tagjai lesznek hetenként felváltva. A tanfolyam végeztével az F. T.

budapesti vizsga bizottsága tart vizsgát és kiegészít. A tanfolyamra csak 24 évet betöltött életkorúak jelentkezhetnek.

Elmarad a focibírók közgyűlése. A kerület focibíróinak folyó hó 26-ára hirdett közgyűlése elmarad.

Felvétel a bírák testületébe. Az MLSz. focibírók a folyó hó 18-án, Budapesten ideiglenesen megalakult magyar focibírák testületébe való felvételüket egyenként kérik az alosztály útján. Ugyanezeken csatolják hozzá a bíró igazolványt kérő lapot (kapható Kerekes Géza előadónál, Debrecen, Csillag-u. 65. Telefon 11—12), melynek mellékletét képezi a fénykép és az 1921. évi bírói igazolvány. A felvétel feltétele, hogy a folyó évi tagdíj fele be legyen fizetve. (Egész évre 100 korona.) A befizetést a kerület pénztára igazolja. Vidékre kérő leveket küldünk.

A testnevelési tanács kiegészítése. Mint értesülünk, a debreceni testnevelési tanács karöltve kíván dolgozni az egyetemessé sportért a helybeli sportegyesületekkel s ezért a sportegyesületek vezetőit bevonja a testnevelési tanács munkakörébe. Az egyesületi vezetők különösen a szakszerű felvilágosításban lehetnek nagy segítségére a testnevelési tanácsnak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hencserek
plus Söberagy és diványok készen kaphatók Debreczen szky kárpitánál Hal-köz 8. Javítást jütányosan készítenek.

Keresek
egy vagy két nyilas szőlőt lehetőleg gyümölcsös-sel a város közelében fel-esbe. Cim a kiadóhiva-talban. E

Makulatur
csomagoló papír kapható Harmathy könyvkereske-désében Fűvészert 14.

Bélyegzőgyár és vésszintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

Kis ház jókarban, 950 özl telekkel konyhakertnek eladó.
Nemes-utca 7. szám (Tócs kert).
Ertekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

Jókai Mór összes műveit

keresem megvételre. Ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre kérek a kiadóhivatalba.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonyi

TELEFON: 6—20

Bazdasági VAS ARUK, takarékpénztárak és hiteltörzsszövetkezetek lemezében beszerezhető

Bakos István vas-kereskedésében Csapó-utca 38. sz.

Kifutó

az esteli órákra fizetéssel felvételük lapunk kiadóhivatalában.

Rikkancsok

azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Kövény és Altmann

szűcs mesterek, Debrecen, Piac 42. Pannonia szálló udvar.

Mindenféle szűcs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl. Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

DEBRECZEN Kossuth-u. 11. Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.